

VAALAN VESI JA LÄMPÖ OY:n TOIMINTAKERTOMUS 2025

Vuosi 2025 oli Vaalan Vesi ja Lämpö Oy:n yhdeksäs toimintavuosi osakeyhtiönä. Vaalan Vesi ja Lämpö Oy on Vaalan kunnan omistama osakeyhtiö. Yhtiöllä on oma hallitus: puheenjohtaja ja neljä jäsentä.

Yhtiön henkilökunnan vahvuus on ollut vuonna 2025 kuusi - seitsemän henkilöä. Henkilöstön on muodostanut toimitusjohtaja, toimistosihiteeri, vesilaitoksen hoitaja, eläköityvä lämpölaitoksen hoitaja, uusi lämpölaitoksen hoitaja eläköityvän tilalle, jätevedenpuhdistamon hoitaja ja asennusmies. Yhtiön perustamisesta lähtien toimitusjohtajana on toiminut Kalle Kurtti.

Yhtiön sisällä toimii LVI-palvelut, jota myydään kuntakonsernille, yrityksille ja yksityisille. Päivystys hoidetaan omana toimena. Vesi-, viemäri- ja kaukolämpöverkoston rakentamiseen käytetään omaa henkilökuntaa sekä tarvittaessa ulkopuolista ja tilapäistä työvoimaa.

Syksyllä ostettiin käytetty pakettiauto vanhan rikkoontuneen tilalle. Muut hankinnat ja investoinnit olivat melko pieniä. Monia hankkeita oli tulossa, mutta ne joko siirtyivät seuraavalle vuodelle tai jätettiin toteuttamatta.

Tulos

Vuonna 2025 Vaalan Vesi ja Lämpö Oy:n liikevaihto oli 1 727 438,09€, tulos 98 311,44€ ylijäämäinen ennen tilinpäätössiirtoja sekä veroja ja lopullinen tulos 78 584,68€ ylijäämäinen verojen jälkeen. Tulos ennen veroja ylitti 96 907,29€ budjetoidun tuloksen.

Talousarviossa varauduimme suuriin investointeihin ja sitä myötä kasvaneisiin poistoihin. Toteutumatta jääneiden hankkeiden vuoksi myös poistot jäivät alle edellisvuosien tason ja parantavat tulosta. Hintojen korotuksia on tehty kahtena vuonna peräkkäin ja niiden korottava vaikutus on ollut tarpeellinen.

Tukkuvetä on myös myyty Länsi-Vaalan Vesiosuuskunnalle Säräisniemen vedenottamolta uutta Länsi-Vaalan rakentamaa siirtoputkea pitkin Veneheittoon. Vuonna 2025 uuden vankilan tulo Vaalan taajamaan on lisännyt veden, jäteveden ja kaukolämmön myyntiä. Vastaavasti Pelson vankilan vedenkulutus on tipahtanut lähes kokonaan nollaan.

Koneiden ja laitteiden korjausmateriaaleihin sekä korjauksiin on kulunut oletettua vähemmän rahaa. Tämä kulu vaihtelee vuosittain paljon.

VESILAITOS

Vaalan Vesi ja Lämpö Oy tuottaa vesihuoltopalveluja toiminta-alueellaan keskustaajaman, Oterman, Jaalangan, Manamansalon ja Säräisniemen alueiden asukkaille. Veneheiton, Pelson ja Neittävän alueilla toimivat omat vesiosuuskunnat.

	2025	2024	2023	2022	2021
pumpattu pohjavesimäärä	499 990 m ³	474 544 m ³	458 828 m ³	553 056 m ³	524 314 m ³
veden myynti	225 712 m ³	212 606 m ³	217 451 m ³	234 570 m ³	225 121 m ³
vesijohtoverkoston pituus	n. 680 km	n. 679 km	n. 678 km	n. 675 km	n. 668 km

7 vedenottamoa: Vaala, Oterma, Kankari, Manamansalo, Säräisniemi, Rokuanjärvi sekä Tiukumäki yhdessä Länsi-Vaalan vesiosuuskunnan kanssa.

Vesihuoltolaitoksen talous

Vuoden 2025 myyntituotot olivat 859.603,90€ eli 1.113,46€ budjetoitua vähemmän. Vesihuoltolaitoksen tulos vuonna 2025 oli 66.847,60€ ylijäämäinen ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja, joka oli 75.559,97€ yli budjetoidun tuloksen. Hintojen korotukset veden- ja jäteveden kuutiohintoihin 1.9.2025 tulivat tarpeeseen ja suunta on positiivinen.

VIEMÄRILAITOS

Vaalassa viemäröinti on toteutettu keskustaajaman, Säräisniemen, Neittävän, Kankarin sekä osin Jaalangan, Pelson ja Manamansalon alueiden asukkaille. Jätevedet johdetaan Vaalan jätevedenpuhdistamolle, poislukien

Pelson ja Manamansalon alueet. Puhdistetussa ja laskutetussa jätevesimäärässä on suuri ero ja tämä johtunee vuotovesistä. Myös vuosittaiset sademäärät ja sulamisvesien pääsy viemäriverkostoon vaihtelee vuosittain. Veden ja jäteveden kulutus on hieman kasvanut vuonna 2025.

	2025	2024	2023	2022	2021
jätevedenpuhdistamolla puhdistettu jätevesi	176034m ³	172610m ³	241 852m ³	236 642m ³	276 434m ³
laskutettu jätevesimäärä	87 935m ³	82 022m ³	85 885m ³	91 346m ³	93 542m ³
viemäriverkoston kokonaispituus	n. 152 km	n. 151 km	n. 151 km	n. 151 km	n. 149 km

- 2 jätevedenpuhdistamoa, Vaala ja Manamansalo
- 34 jätevedenpumppaamo

KAUKOLÄMPÖLAITOS

Vaalan kaukolämpölaitos tuottaa keskitetysti lämpöpalveluja Vaalan keskustaajaman alueella sijaitseviin kiinteistöihin. Liittyneissä kiinteistöissä on julkisia rakennuksia, rivitaloja, omakotitaloja sekä liike- ja teollisuusrakennuksia. Kaukolämmön myynti pieneeni edelliseen vuoteen verrattuna.

Lämpöenergia tuotettiin pääosin 2018 valmistuneella KPA –laitoksella (10 007 MWh), kokonaisuudessaan verkostoon tuotettu energia oli 13 592 MWh. 1,5MW:n biolaitos tuotti verkostoon energiaa 3 585 MWh. Lämpöenergiasta tuotettiin turpeella 68,1 %, hakkeella 31,9 %, pelletillä 0,0 % ja kevyellä öljyllä jonkin verran 0,0 %, vaikkakaan ei ostettu ollenkaan.

Tavoite oli käyttää turvetta 75 %, haketta 21 %, pellettiä 3 % ja öljyä 1 %. Tavoitteet saavutettiin hyvin pelletin ja öljyn osalta, mutta turpeen ja hakkeen osalta ei aivan päästy tavoitteisiin.

Kokonaismäärä osto energiaa oli 14 663 MWh (vuonna 2024, 15 719 MWh).

Kaukolämpölaitoksen talous

Vuoden 2025 myyntituotot olivat 867.834,19€ eli 91.682,81€ budjetoitua vähemmän. Kaukolämpölaitoksen tulos vuonna 2025 oli 31.463,84€ ylijäämäinen ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja, joka oli 4.333,02€ parempi kuin budjetoitu tulos. Positiivinen tulos johtuu hintojen kohottamisesta, vähäisistä remonteista ja hyvästä laitoksen hoidosta. Budjetin mukainen myynti jäi energiana yli 1000MW. Uudesta vankilasta on tullut tärkeä asiakas.

Lämpöenergian myynnistä 38,4% käytettiin kunnan omistamilla kiinteistöillä, 19,6% Vaalan Niskan kiinteistöillä ja 42,0 % myytiin yksityisille kuluttajille.

Kaukolämpölaitoksella oli 96 lämmönkuluttajaa, joista kunnan kiinteistöjä oli 19 kpl, yksityisiä 60 kpl, As Oy Niskan kiinteistöjä 15 kpl ja kaksi omassa käytössä olevaa hallia.

Tulevaisuus

Kaukolämpölaitoksen lämmön myyntiin vaikuttaa vahvasti vuotuinen sää. Verkoston laajentamiseksi neuvotellaan uusien kiinteistöjen liittämistä kaukolämpöverkkoon. Lämpötaksoja tullaan tarkistamaan yleisen kustannustason mukaisesti. Uuden vankilan valmistuminen vuonna 2025 tuo lisää kulutusta, mutta kylmimpään aikaan lämpölaitoksen kapasiteetti on rajoilla. Tähän on tehty selvityksiä ja toistaiseksi lisäinvestointeja ei tehdä. Vaalaan on tullut suunnitteille datakeskus, josta mahdollisesti tullaan saamaan hukkalämpöä kaukolämmön tuottamiseen. Nämä hankkeet saattavat mullistaa täysin Vaalan kaukolämmön tuotannon.